

फलानिसंख्याय अक्षविप्रासामर्थान्तराशयामादिकमनालोब्धैवेतिभावः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ द्विजानिवपक्षिणइव ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ इत्या० प० नै० भा० द्विसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥

ततो गतज्वरो राजानैषधः परवीरहा ॥ संप्रनष्टकलौ राजा संख्यायास्य फलान्युत ॥ ३९ ॥ मुदा परमया युक्तस्ते जसाथपरेण वै ॥ रथमारुह्य तेजस्वी प्रययौ जवनै
 ह्यैः ॥ ४० ॥ विभीतकश्चाप्रशस्तः संवृत्तः कलिसंश्रयात् ॥ हयोत्तमानुत्पततो द्विजानिव पुनः ॥ ४१ ॥ नलः संनोदयामास प्रहृष्टेनांतरालमना ॥ विदभीभि
 मुखो राजा प्रययौ समहायशाः ॥ ४२ ॥ नले तु समतिक्रान्तैः कलिरप्यगमद्गृहं ॥ ततो गतज्वरो राजानलो भूतपृथिवीपतिः ॥ विमुक्तः कलिनाराज न रूपमात्रवि
 योजितः ॥ ४३ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके ० नलोपाख्यानप० कलिनिर्गमे द्विसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥ बृहदश्व

उवाच ततो विदभीन्संप्राप्तं सायाङ्गे सत्यविक्रमं ॥ ऋतुपर्णजनाराज्ञे भीमाय प्रत्यवेदयन् ॥ १ ॥ स भीमवचनाद्राजा कुण्डिनं प्राविशत्पुनः ॥ नादयन् यथोषेण
 सर्वाः सविदिशो दिशः ॥ २ ॥ ततस्तं रथनिर्घोषं नलाश्चास्तत्र शुश्रुवुः ॥ श्रुत्वा तु समहृष्टं तपु रेव नलसन्निधौ ॥ ३ ॥ दमयंती तु शुश्रावरथघोषं नलस्यतं ॥ यथामे
 घस्य नदतो गंभीरं जलदागमे ॥ ४ ॥ परं विस्मयमापन्ना श्रुत्वानादं महास्वनं ॥ नलेन संगृहीतेषु पुरे वनलवाजिषु ॥ सदृशं रथनिर्घोषं नेने भैमी तथा हयाः ॥ ५ ॥

प्राप्ता दस्थाश्च शिखिनः शालास्थाश्चैव वारणाः ॥ हयाश्च शुश्रुवुस्तस्य रथघोषं महीपतेः ॥ ६ ॥ तच्छ्रुत्वारथनिर्घोषं वारणाः शिखिनस्तथा ॥ प्रणेदुरुन्मु
 खाराजन्मेघनादइवोत्सुकाः ॥ ७ ॥ दमयंत्युवाच यथा सौरथनिर्घोषः पूरयन्निवमेदिनीं ॥ ममाह्लादयते चेतो नल एष महीपतिः ॥ ८ ॥ अथ चंद्रा
 भवकृतं नपश्यामि नलं यदि ॥ असंख्येयगुणं वीरं विनंद्यामि न संशयः ॥ ९ ॥ यद्वै तस्य वीरस्य बाह्वोर्नाद्याहमंतरं ॥ प्रविशामि सुखस्पर्शनं भविष्याम्यसं
 शयं ॥ १० ॥ यदि मां मेघनिर्घोषो नोपगच्छति नैषधः ॥ अद्य चामीकरप्रख्यं प्रवेक्ष्यामि दुताशनं ॥ ११ ॥ यदि मां सिंहविक्रान्तो मत्तवारणविक्रमः ॥ नाभिग
 च्छति राजेंद्रो विनंद्यामि न संशयः ॥ १२ ॥ न स्मराम्यनृतं किंचिन्नस्मराम्यपकारतां ॥ न च पर्युषितं वाक्यं स्वैरेष्वपि कदाचन ॥ १३ ॥ प्रभुः क्षमावांवीरश्च दाता
 चाप्यधिको नृपैः ॥ रहो नीचानुवर्ती च क्लीबवन्मम नैषधः ॥ १४ ॥ गुणांस्तस्य स्मरं त्यामेतत्परायादिवानिशं ॥ तदयं दीर्यत इदं शोकस्त्रियविनाशकृतं ॥ १५ ॥

तदिति ॥ १ ॥ २ ॥ नलाश्वाः विदर्शनगरेयेदमयं त्याऽपत्याभ्यां सहमेषिताः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ शिखिनो मयूराः मेघध्वनितभ्रमात्तु कुशुः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ पर्युषितं प्रतिज्ञातकाला
 तिलं धि ॥ १३ ॥ जितेन्द्रियत्वमेवाह रहति रहसि कर्तव्ये सुरतविषये नीचकर्मपारदार्यादितदनुवर्तत इति तदन्यः अनीचानुवर्तो परतीषु क्लीबइत्यर्थः ॥ १४ ॥ १५ ॥